

BEETHOVEN: V. szimfónia.

A német esztétikusok az V. szimfóniát a zeneirodalom Faustjának szeretik nevezni; valóban, a főséges mű alapgondolata: „Éjszakából a világosság felé“ (Durch Nacht zum Licht) főséges kivitelében, mint egy nagyszabású dráma vonul el előttünk. Beethoven maga mondá az első tétel uralkodó főtémájára: „Igy zörget a sors az ajtón!“

I. ALLEGRO CON BRIO. ($\frac{3}{4}$ C-moll.) A tétel főtémája csak négy hangból áll. Ez az a zord kopogás, melylyel a sors jelentkezik. De az ember szembeszáll vele s diadalt remél. S a küzdelemben úgy látszik, mintha az ember diadalmaskodnék. De a sors ellen gyöngye az ember, nem tudja az egyenlőtlen küzdelemben megállni a helyét. A tétel végén a harsogó főtéma diadallal hatalmasodik el.

II. ANDANTE CON MOTO. ($\frac{3}{8}$ As-dur.) A legyőzötteknek, de meg nem semmisültnék vigasz adaték. Gyönyörűen szól a brácsa és cselló bensőséges dallama. Mennyi mélységes érzés árad ki ebből! Reá illik a zsoltáros szava: „A mélységből kiálték hozzád, uram!“ Később pedig az oboák, trombiták és kürtök egy erélyesebb témát hoznak, mintha csak új harcra akarnák buzdítani a küzdőt. Ezt a két témát váltogatja Beethoven ezen tételben, amelyet Berlioz „főséges elégiának“ nevez.

III. ALLEGRO. (C-moll $\frac{3}{4}$.) A szokásos „Scherzo“ felírat és jelzés itt hiányzik; tényleg úgy is van, hogy a Scherzo jellegzetes vonásaiból csak a darab szerkezete s a ritmus van meg, de a tartalma nem olyan, hogy Scherzot írhatott volna föléje Beethoven. Ádáz küzdelem fejlődött ki sors és ember között, szinte halljuk a fájdalom kitöréseit; az érzelmek vad hullámozása egészen a trioig tart, melynek témája fugaszerűen van feldolgozva. A tétel vége felé a harc mintha veszített volna erejéből; a sors-motivum ritmusa gyöngén hallik, de hallik, ha más nem, az üstdob nem tágít, amíg végre a tétel végén nagy emelkedéssel belevezet az utolsó részbe:

IV. ALLEGRO. (C-dur $\frac{4}{4}$.) Diadal! Győzelem! A teljes orkeszter egész fényével, egész erejével, szinte mámorítóan hirdeti, hogy az ember győztesen helytállott, a diadalba vetett hite, egész reménysége meghozta számára a dicsőséges győzedelmet!

CSUKA BELA

GORDONKAESTÉLYE

CSUKA ETUS

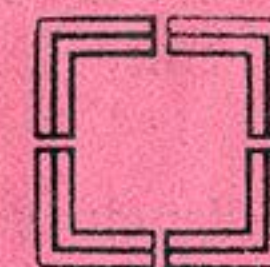
(ZONGORAMŰVÉSZNŐ)

KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL

1914 január hó 6-án este 8 órakor

A ROYAL-TEREMBEN

ZENEAKADEMIA
LISZT MŰZSÉUM

Jegyek 10, 8, 6, 4 koronáért

a HARMONIA R. T.-nál (IV. Váci-u. 20) kaphatók

A BERLINI SAJTÓ

MÁRKUS LILY-ről

Lokal Anzeiger.

Die Pianistin Lily von Márkus ist eine in allem Technischen und Musikalischen saftigste ungemein klare Vertreterin ihres Faches. Ich hörte sie das Orgelkonzert in D-moll von Friedemann-Bach in der Stralischen Bearbeitung die F-moll Sonate von Brahms und Stücke von Chopin spielen. Im Vortrage wurde sie all diesen Aufgaben in einer Weise gerecht, die Achtung und Anerkennung zu finden verdient. Zwei eigene beifällig aufgenommene Stücke erwiesen sich als sauber gemachte, ansprechende Musik von guter Haltung. Es waren dies zwei Gavotten eine in älterem und eine in neuerem Stile.

Börsen Courier.

Freundlichere Eindrücke vermittelte eine von der Pianistin Lily von Márkus Tags zuvor in gleichen Saal veranstalteter Klavierabend. An ihrem Spiel erfreute von vornherein der elastische klangvolle Anschlag, sowie dessen Sauberkeit und durchsichtige Klarheit. Ein zu bedeutender Höhe entwickeltes recht feines technisches Können kam ihr des weiteren zugute und dass die Konzertgeberin auch musikalisch zu gestalten versteht, zeigte sich namentlich bei der Brahms'schen F-moll Sonate, mit deren verständig angelegter Wiedergabe man sich wohl einverstanden erklären konnte.

Berliner Tageblatt.

Der Grundzug ihres Spiels ist Klarheit und Ordnung. Friedemann-Bach's D-moll Konzert war fest umrissen mit völliger Beherrschung in Ton Technik und Ausdruck gegeben.

Vossische Zeitung.

Fräulein von Márkus ist eine Rassekünstlerin, sie besitzt eine grosszügige Technik und eine temperamentvolle Seele.

WIENER KONZERTVEREIN

második hangversenyének műsora:

BERLIOZ: Benvenuto Cellini nyitány.

1838 szeptember 10-én került először előadásra a párisi nagyoperában nem nagy sikerrel, mert a közönségnek nagyon is újszerű Berlioz akkori modernizmusa, sőt úgy mondhatnók hangszerelési vakmerőségei. Első igazi sikerét Liszt Ferencnek köszönheti, aki lankadhatatlan lelkesedéssel küzdött mindenkor Berlioz műveiért és akinek végül is sikerült 1852-ben Weimarban ezt a művet a közönség tomboló lelkesedése közepett új életre kelteni.

SCHUMANN: IV. szimfónia, D-moll.

Minden kétségen felül áll, hogy Schuman sajátos egyénisége ebből a műből sugárzik legragyogóbban. A szimfónia 4 tétele a közös témák által szoros egységgé tömörül és bárha a költő itt-ott el is téved a finom cizellált részletekben, akárcsak egy miniatúr festő, a mű mégis hatalmas konturokat mutat. A szimfónia széles, úgy mondhatnók terjedős $\frac{3}{4}$ -es bevezetéssel kezdődik, ezt követi az Allegro, Románc, Scherzo és végül a Finale. Schuman maga is megjegyzi a szimfónia címlapján, hogy a tételek megszakítás nélkül játszandók. A Románc sötét színű négy, mondhatnók borongós jellegű, míg a Scherzo rendkívül élénk és nyugtalan, sőt leghelyesebben talán úgy jellemezhetnők, hogy rakoncátlan. Impozáns a szimfónia befejezése. Fugaszerűleg vonulnak fel az összes vezető hangok, szinte egymásra torlódnak a témák, ami által a mű rendkívül hatalmasan fejeződik be.

STRAUSS: Till Eulenspiegel's lustige Streiche.

A népköltészet legmulatságosabb alakját, a bolondos Till-t örökíti meg Strauss ebben a szimfónikus költeményében. Csupa humor, vidámság, szatíra és szellemesség ez a műve. A nagy zenei tragédiák írójának fényesen sikerült ezt az örökké bohókás, groteszken vidám alakot zeneileg megörökíteni. Valósággal remekel ebben a legkomplikáltabb partitúrában karakterisztikus és ötletes rajzaival.

Vd

ZENEAKADÉMIA
LISZT MŰZEUM